

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 4178/2019
25.03.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драгиша Милутиновић, адвокат из ..., против тужене Опште болнице у Ћуприји, коју заступа директор тужене ББ из ..., по овлашћењу Државног правобраниоца, Одељење у Крагујевцу, а преко пуномоћника Драгана Ранђеловића, адвоката из ..., ради уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3990/18 од 24.07.2019. године, у седници већа одржаној дана 25.03.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3990/18 од 24.07.2019. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину – Судска јединица у Ћуприји П1 бр. 268/18 од 08.10.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца туженика, па је обавезан тужени да на име тужиоца уплати додатне доприносе за пензијско и инвалидско осигурање надлежном РФ ПИО, Филијала у Ћуприји, за период од 25.04.1980. године до 05.11.2003. године, за стаж осигурања са увећаним трајањем са степеном увећања 12/14, односно за сваку годину радног стажа додатно по два месеца, по основици важећој на дан уплате, а ставом другим изреке обавезана је тужена да плати тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 107.600,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3990/18 од 24.07.2019. године, ставом првим изреке укинута је пресуда Основног суда у Параћину – Судска јединица у Ћуприји П1 бр. 268/18 од 08.10.2018. године; ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да на име тужиоца уплати додатне доприносе за пензијско и инвалидско осигурање надлежном РФ ПИО, Филијала у Ћуприји, за период од 25.04.1980. године до 05.11.2003. године, за стаж осигурања са увећаним трајањем са степеном увећања 12/14, односно за сваку годину радног стажа додато по 2 месеца, по основици важећој на дан уплате; ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу

плати на име трошкова парничног поступка износ од 115.100,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је преко пуномоћника благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану ревизију на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14) и утврдио да је ревизија тужене основана.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је по занимању Радни однос на неодређено време засновао је дана 25.04.1980. године у Здравственом центру Ћуприја, на пословима ... у служби ... и те послове је обављао до гашења Здравственог центра у Ћуприји. На основу Плана мреже здравствених установа и деобног биланса, Здравствени центар у Ћуприји је престао да постоји у 2008. години, а формиране су две самосталне Здравствене установе Дом здравља у Ћуприји и Општа болница у Ћуприји. Општа болница у Ћуприји је правни следбеник наведеног Здравственог центра и регистрована је као самостална здравствена установа дана 21.05.2008. године. Служба ... је припала Дому здравља у Ћуприји. Након оснивања Опште болнице у Ћуприји тужилац је од 22.05.2008. године наставио да ради у тој здравственој установи на пословима ..., ... са Тужиоцу је радни стаж са увећаним трајањем са степеном увећања 12/14 признат од стране тужене од 05.11.2003. године на основу Правилника о радним местима, односно пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, којим су утврђена радна места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, међу којима је и радно место Обавештењем Фонда ПИО бр. 65769 од 13.02.2015. године и од 07.07.2017. године упућеном туженом, РФ ПИО – Филијала Ћуприја је обавестио туженог да постоји дуг на име утврђеног додатног доприноса за Фонд ПИО на име тужиоца, за период од 25.04.1980. године до 21.05.2008. године у наведеном износу, који тужена није уплатила на име стажа осигурања са увећаним трајањем, уз напомену да је радно место – ..., утврђено као радно место на којем се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, а на основу члана 2. Одлуке о утврђивању својства осигураника и обавезе плаћања доприноса за ПИО, као и додатног доприноса за ПИО.

На основу утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца основан, јер је тужилац почев од 25.04.1980. године обављао послове радног места ... у ..., да је тужиоцу радни стаж са увећаним трајањем са степеном увећања 12/14 признат од стране тужене почев од 05.11.2003. године на основу наведеног Правилника од 28.10.2003. године, да је обавештењем Фонда ПИО бр. 65769 од 13.02.2015. године и од 07.07.2017. године упућеном туженом, РФ ПИО Филијала Ћуприја обавестио туженог да постоји дуг на име утврђеног додатног доприноса за Фонд ПИО на име тужиоца за период од 25.04.1980. године до 21.05.2008. године у наведеном износу који тужена није уплатила на име стажа осигурања са увећаним трајањем уз напомену да је радно место – ... утврђено као радно место на коме се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, са позивом на тада важећи Закон о основним правима из пензијског и инвалидског осигурања који се примењивао до 31.12.1996. године и Закон о основама

пензијског и инвалидског осигурања који је ступио на снагу 01.07.1997. године и на Одлуку о утврђивању радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем донетим од стране Самоуправне интересне заједнице пензијског и здравственог осигурања радника која је објављена 05.12.1979. године у Сл. гл. бр. 52, као и допуна те одлуке бр. 2220/1 објављене у Сл. гл. бр. 21 дана 23.05.1981. године.

По оцени Врховног касационог суда основано се ревизијом тужене указује да је због погрешне примене материјалног права од стране другостепеног суда чињенично стање непотпуно утврђено.

За одлучивање о праву на рачунање стажа са увећаним трајањем надлежан је Фонд за пензијско и инвалидско осигурање, раније Републички СИЗ Пензијског и инвалидског осигурања радника. Фонд одлучује у управном поступку о правима осигураника и корисника права и спроводи поступак утврђивања права.

Другостепени суд је на главној расправи пред другостепеним судом извео као доказ и записник РФ ПИО о радним местима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем у Здравственом центру Ћуприја број ... од 07.12.2001. године, али није оценио правни значај истог, што је од суштинског утицаја на утврђивање самог права тужиоца из пензијског осигурања, јер из садржине наведеног записника произилази да у Служби ... Здравственог центра Ћуприја због начина организације рада нису евидентирана радна места на којима се увећава стаж осигурања. У списима нема доказа да ли се ради о коначном акту Фонда. Код оваквог стања није било довољно да је радно место тужиоца у ... евидентирано Одлуком Републичког СИЗ-а за пензијско и инвалидско осигурање радника, као радно место на коме се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, већ је за доношење законите пресуде требало да се утврди да ли је тужиоцу према конкретном радном месту и оцени надлежног органа припадало ово право. Стога је остало неразјашњено да ли постоји правни основ који тужиоцу даје или не даје право на бенефицирани радни стаж у спорном периоду, на шта се основано указује ревизијом тужене. Ово тим пре што је тужени још током првостепеног поступка предложио да се у доказном поступку од надлежног Фонда ПИО затражи податак о записницима о евидентирању радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем за период од почетка рада тужиоца код тужене, па све до доношења записника од 07.12.2001. године, како би се утврдило да ли је тужиоцу надлежни орган утврдио постојање права, који предлог је првостепени суд одбио, а другостепени суд тај пропуст првостепеног суда није отклонио, поступајући по одредби члана 383. став 3. Закона о парничном поступку, а утврђивање наведеног представља претходно питање ради одлучивања о основаности тужбеног захтева у овој парници.

Са изнетих разлога, како је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено, то је побијана пресуда другостепеног суда морала бити укинута. У поновном поступку другостепени суд ће отклонити указане неправилности и донети правилну и на закону засновану одлуку. Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка, јер иста зависи од коначног исхода парнице.

Са изнетих разлога, применом одредбе члана 416. став 2. ЗПП одлучено је као у изреци решења.

**Председник већа-судија,
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић